Priznavanje kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom

Bela knjiga

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Kazalo

1.0 Uvod 3

1.1 Vrednotenje neformalnih znanj 3

1.2 Kompetence pridobljene s prostovoljnim delom kot skriti potencial 4

1.3 Prepoznavanje kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom z migranti 4

2.0 Razlaga terminologije 6

2.1 Kako poteka priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenih kompetenc 6

3.0 O projektu ValCoVol 8

4.0 Povzetek ugotovitev 10

5.0 O univerzalnem obrazcu namenjenemu delodajalcem 12

5.1 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v angleščini 13

5.2 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v nemščini 16

5.3 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v italijanščini 19

5.4 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v slovenščini 22

5.5 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v slovaščini 25

5.6 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v češčini 28

6.0 Certificiranje neformalno in priložnostno pridobljenih znanj 31

6.1 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnemu izobraževanju v Nemčiji ..31

6.2 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim izobraževanju v Avstriji 32

6.3 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim izobraževanju v Italiji 33

6.4 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju v Sloveniji 34

6.5 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju na Slovaškem 37

6.6 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju na Češkem 38

7.0 Zahvala 39

8.0 Dobre prakse 40

8.1 Primeri dobrih praks iz Slovenije 40

8.2 Primeri dobrih praks iz Slovaške 42

8.3 Primeri dobrih praks iz Nemčije 44

8.4 Primeri dobrih praks iz Češke 45

8.5 Primeri dobrih praks iz Italije 46

8.6 Primeri dobrih praks iz Avstrije 47

9.0 Nadaljno branje 49
10. ValCoVol Partnerstvo 51

1.0 Uvod

Prostovoljstvo ni samo priložnost za socialno aktivacijo, s katero prispevamo k izboljšanju družbenih razmer, ampak odpira možnosti za pridobitev številnih novih znanj in zunanjih stikov. Kot delovno okolje, ki je hkrati tudi učno, je neprecenljivo za:

- vse, ki v svojem prostem času delajo kot prostovoljci npr. kot člani v gasilskih, športnih, kulturnih in humanitarnih društvih;
- za tiste, ki želijo ohranjati določene socialne stike npr. starejše osebe in upokojence;
- za tiste, ki so predčasno zapustili formalno izobraževanje, npr. mlade osipnike;
- za tiste, ki so težje zaposljivi na trgu dela, npr. dolgotrajno brezposelne, invalide, migrante.

Številna znanja in kompetence posamezniki razvijejo ravno v okviru svojega prostovoljnega udejstvovanja. Težave pa nastopijo, ko želijo svoja neformalno pridobljena znanja uveljavljati na razgovorih za službo. Predstavniki društev in prostovoljnih organizacij večinoma niso vešči opisovanja kompetenc v jeziku, ki ga zahtevajo delodajalci, zato je pomembno, da so seznanjeni z orodji, ki so jim na tem področju na voljo. Po drugi strani pa delodajalci še vedno pripisujejo večjo vrednost znanjem pridobljenim v formalnem izobraževanju, tudi zaradi enotnosti pri opisih znanj. K večji prepoznavnosti orodij za priznavanje neformalnih znanj lahko prispevajo prav dobre prakse,ki bodo delodajalce prepričale, da so lahko le-ta enakovredna formalnim.

1.1 Vrednotenje neformalnih znanj

Večina sodelujočih držav v partnerstvu ValCoVol že ima vzpostavljene sheme za potrjevanje znanj, spretnosti in kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom. V naslednjih poglavjih so predstavljeni modeli, orodja in metode vrednotenja in priznavanja neformalnih znanj iz Avstrije, Češke, Nemčije, Italije, Slovaške in Slovenije, ki so v partnerskih državah prepoznane kot primeri dobrih praks. V prakse so vključeni tudi vidnejši projekti in programi. Končno število pridobljenih praks, zajetih je nekaj manj kot šestdeset, je dokaz, da so zanimanja in prizadevanja za področje priznavanja neformalnih znanj v omenjenih državah v porastu. **Kar običajno umanjka tako na evropski kot nacionalni ravni pa je sistemska ureditev področja, ki bi izbranim orodjem omogočila širšo prepoznavnost in veljavnost.** V tem oziru gre tudi za širše prizadevanje, da bi vsem tistim, ki so dejavni v prostovoljnem delu omogočili, da njihova pridobljena znanja, veščine in izkušnje pridobijo večjo veljavo.

1.2 Kompetence pridobljene s prostovoljnim delom kot skriti potencial

Trg dela je soočen s pomanjkanjem nekaterih poklicev, prav tako hiter tehnološki razvoj narekuje potrebe po novih znanjih in veščinah. Mnogi posamezniki že posedujejo znanja, ki so pomembna za trg dela in družbo, vendar so jih pridobili neformalno. Zato želi projekt ValCoVol s predstavitvami dobrih praks prispevati k prizadevanjem, da bi lahko kompetence, ki so jih državljani EU razvili v okviru prostovoljnega dela, na trgu dela začeli tudi uveljavljali.

1.3 Prepoznavanje kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom z migranti

Od leta 2014 je število posameznikov, ki opravljajo prostovoljno delo naraslo po vsej Evropi, zlasti v organizacijah, ki izvajajo humanitarno in psihosocialno pomoč za migrante. Samo v Nemčiji je na tem področju delovalo osem milijonov prostovoljcev.[1]

Analiza podatkov iz leta 2016, ki so jih zagotovile prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskim programom v Sloveniji, je pokazala, da je bilo največ prostovoljskega dela opravljenega v socialnih programih, za izvajanje katerega je bilo potrebno pridobiti posebna znanja in veščine. [2]

V praksi zasledimo tudi številne primere, kjer so posamezniki svoje primarno delovno mesto zamenjali z delovnim mestom, ki so ga opravljali kot prostovoljci v projektih ali programih humanitarne pomoči namenjene migrantom. Večina svoje odločitve ne obžaluje, saj je pomembno vplivala na njihovo profesionalno in osebno rast.

[1] EFA-Studie 2: „Strukturen und Motive der ehrenamtlichen Flüchtlingsarbeit (EFA) in Deutschland“, Eine Studie des Berliner Instituts für empirische Integrations- und Migrationsforschung (BIM) - Structures and motives of voluntary refugee work (EFA) in Germany ", a study by the Berlin Institute for Empirical Integration and Migration Research (BIM), Humboldt-Universität Berlin, August 2016

[2] Prostovoljstvo danes: Skupno poročilo o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji za leto 2016. Slovenska filantropija (spletna vsebina). Datum zadnjega dostopa: 21. 02. 2018. Dostopno na: http://www.prostovoljstvo.org/o-prostovoljstvu/prostovoljstvo-danes

Praksa je po drugi strani pokazala tudi, da so bila le v redkih primerih na novo pridobljena znanja ustrezno zabeležena in ovrednotena. Za prostovoljce, ki so že imeli zaposlitev to ni predstavljalo tolikšne težave kot za tiste, ki so se jim po opravljenem delu odprle možnosti za zaposlitev na podobnih delovnih mestih. Nekatere od evropskih držav so se namreč del sredstev, ki so jih prejele kot finančno pomoč za begunsko oskrbo s strani Evropske unije, namenile prav ustvarjanju novih delovnih mest.[1]

2.0 Razlaga terminologije

2.1 Kako poteka priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenih kompetenc

V procesu vseživljenjskega učenja je neformalno pridobivanje znanja enakovredno formalnemu. Za širše družbeno priznavanje enakovrednosti pa so potrebne nekatere sistemske rešitve, ki omogočajo vrednotenje učinkov neformalnega in priložnostnega učenja in izobraževanja. Vrednotenje se nanaša na proces ocenjevanja in priznavanja spretnosti in kompetenc. Pri tem pomeni ocenjevanje presojo, v kolikšni meri je posameznik osvojil neko veščino/znanje/kompetenco. Pri presoji se lahko uporabijo različne vrste preverjanja in ocenjevanja, izvaja pa jih mora ocenjevalec, ki je na tem področju strokovnjak in ima ustrezna andragoško-pedagoška znanja.

Eden od možnih načinov vrednotenja neformalnih znanj je postopek priznavanja kompetenc po formalni poti: pristojen ocenjevalni organ v tem primeru potrdi, da pridobljeni učni rezultati ustrezajo določeni stopnji znanja/kompetenci v poklicnem ali splošnem izobraževanju, ki je navedena v ogrodju kvalifikaciji. V tem kontekstu se neformalno izobraževanje nanaša na učenje, ki poteka s sistematično in namerno, vendar ni del formalnega sistema izobraževanja ali usposabljanja.

Neformalno učenje pa je lahko tudi del vsakodnevnega učenja na delovnem mestu ali v prostem času, ki ni v naprej organizirano in poteka nenamerno. Tovrstno beleženje in vrednotenje znanj zahteva drugačne načine preverjanja in priznavanja. V različnih že uveljavljenih sistemih posameznih evropskih držav ta postopek ugotavljanja in vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenih znanj poteka v več fazah. Ko primerjamo različne prijeme (modele) ugotovimo, da se najprej ugotavlja učinke neformalnega in priložnostnega učenja, pridobljenih v različnih življenjskih obdobjih, ki pa morajo biti usklajeni z namenom, zaradi katerega je posameznik vstopil v proces vrednotenja. V drugi fazi poteka dokumentiranje: namen le-tega je v zbiranju različnih dokazil, s pomočjo katerih bo mogoče ugotovljeno znanje, veščine in kompetence v nadaljnih korakih tudi dokazati. V ta namen se najpogosteje uporablja portfolio ali osebna zbiralna mapa. Naslednja faza vključuje potrjevanje učnih izidov, v kateri se presodi (ovrednoti), lahko pa tudi že potrdi, da posameznikovi izobraževalni in učni dosežki ustrezajo pričakovanim standardom znanja. V nekaterih modelih sta v ta namen omenjeni fazi druženi, v nekaterih pa zaradi drugih razlogov potekata ločeno.

Proces se zaključi s priznavanjem učnih izidov in omogoča njihovo uradno priznanje s podelitvijo »certifikata«, ki je »javnoveljaven«, lahko pa tudi v obliki referenc ali kreditnih točk, ki izkazujejo znanje posameznika glede na zahteve v formalnem izobraževalnem kurikulumu. Pri tem se ves čas zasleduje tudi načelo aktivne participacije udeleženca v vseh fazah procesa.

3.0 O projektu ValCoVol

Veliko posameznikov, ki so v svojem prostem času prostovoljci, naleti na težave, ko mora dokazati veljavnost znanj, ki so jih pridobili izven svojega formalnega izobraževanja. Prav tako se delodajalci na drugi strani srečujejo z dilemami kako ovrednotiti kompetence, ki so bile pridobljene neformalno.

ValCoVol projekt je namenjen seznanjanju s primeri dobrih praks na področju vrednotenja in priznavanja neformalnih znanj pridobljenih s prostovoljnim delom.[2]

ValCoVol partnerstvo je v ta namen oblikovalo:

- spletno stran z opisi 59 primerov dobrih praks iz šestih evropskih držav, v katerih so predstavljeni različne možnosti za vrednotenje neformalnega znanja pridobljenega v okviru prostovoljnega dela doma in v tujini. Dostopne so na naslovu: www.valcovol.eu/best-practice
- interaktivni spletni forum, kjer lahko obiskovalci med seboj izmenjujete svoja mnenja in izkušnje. Komentarje lahko vpišete v svojem maternem jeziku, saj bo Google Translater poskrbel za prevode vsebin v kar 5o svetovnih jezikov;
- tole "Belo knjigo o vrednotenju kompetenc pridobljenih s prostovoljstvom", ki omogoča pregled trenutnega stanja v šestih evropskih državah. Prevedene različice so na voljo na spletni strani projekta ValCoVol pod zavihkom “Bela knjiga”.
- prostovoljnim organizacijam in organizacijam, ki omogočajo prostovoljno delo bo na voljo tudi univerzalni obrazec namenjen identificiranju pridobljenih kompetenc,ki ga bodo lahko prilagodile svojim potrebam. Obrazec bo omogočil jasne in pregledne opise kompetenc za delodajalce.

ValCoVol ciljne skupine:

- prostovoljci vseh starosti, ki želijo svoje neformalno pridobljeno znanje in veščine ovrednotiti in jih navajati v svojem življenjepisu;
- organizacije, ki omogočajo prostovoljno delo znotraj svojih programov in projektov in bi potrebovale orodja, ki bi jim pomagala pri opisovanju kompetenc;
- delodajalci, ki pri izbiri kandidatov želijo upoštevati tudi neformalno pridobljena znanja in izkušnje.

[2] Vsi primeri dobrih praks so vam na voljo na spletni strani www.valcovol.eu

Metodologija se osredotoča na izbor in predstavitve primerov dobrih praks ter na oblikovanje univerzalnega obrazca, ki bo prenosljiv v različna delovna okolja. Potreba po vrednotenju znanj in izkušenj na področju prostovoljnega dela narašča, zlasti od kar se Evropa sooča z valom migrantskih preseljevanj. Nevladne organizacije in organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom so večinoma tiste, ki vzpostavljajo bolj humane razmere ranljivih skupin in posameznikov v družbi.

Prav tako vse več evropskih držav prepoznava potrebo po vrednotenju neformalno pridobljenih znanj, ki lahko pripomorejo k večji zaposljivosti in delovni uspešnosti v okoljih, ki zahtevajo nenehno učenje.

4.0 Povzetek ugotovitev

Ustrezna znanja in kompetence pridobimo v okviru formalnega izobraževanja, nadgradimo pa jih v delovnih in drugih okoljih, ki so povezani z našim vsakdanom. V časih, ko v službah prevzemamo vse več nalog, izven delovnega časa pa vstopamo v različne vloge, se nabor naših znanj in spretnosti neprestano širi in presega znanja, ki so nam priznana v okvirnu formalnega izobraževanja.

Priporočilo Sveta Evropske Unije iz leta 2012 na področju potrjevanja in priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja državam članicam nalaga, da najkasneje do 2018 sprejmejo ustrezne ukrepe za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja na način, ki omogoča posameznikom, da so jim priznane kompetence pridobljene skozi neformalno izobraževanje in da lahko pridobijo ustrezne kvalifikacije na podlagi priznane učne izkušnje v neformalnem izobraževanju.

Teže pri vzpostavljanju standardizirane oblike priznanja neformalnih in priložnostnih znanj so prisotne v vseh državah partnericah, ki sodelujejo v projektu ValCoVol: na Češkem in v Italiji obstajajo prizadevanja za uveljavitev javnoveljavnega certifikata, vendar največjo oviro predstavlja upočasnjena birokracija, ki je v Italiji tudi centralizirana. V Sloveniji je situacija nekoliko drugačna. Med prehodi v izobraževanju obstajajo možnosti za priznavanje neformalnega in priložnostnega znanja, vendar pa se v praksi ne izvajajo dovolj pogosto. Razloga za to sta predvsem dva: pomanjkanje poklicne orientacije na vseh treh ravneh izobraževanja, ki bi omogočila neformalnim znanjem ustrezno veljavo že znotraj formalnega izobraževanja in okostenel sistem izobraževanja, ki ne sledi potrebam trga dela. Vrzeli pri prehodu na trg dela skušata zmanjšati indeks neformalnih znanj (Nefiks) in certifikat Moje izkušnje. Prvi je namenjen vrednotenju neformalnih in priložnostno pridobljena znanj in ga priznava tudi Univerza v Ljubljani, drugi pa beleženju delovnih izkušenj in znanj pridobljenih v okviru študentskega dela. Praksa je pokazala, da največ vrednotenja neformalnega znanja poteka na področju izobraževanja odraslih, ki ga brezplačno izvajajo svetovalna središča v sodelovanju z Andragoškim centrom. V Nemčiji je bilo na to temo opravljenih več spremljevalnih študij, ki sicer podpirajo prizadevanja za sistemsko ureditev vprašanja, težave pa se pojavljajo pri usklajevanju zahtev med zvezdnimi vladami. V Avstriji in na Slovaškem je na voljo veliko pobud, vendar pa nobena od njih ni uspela pridobiti širše veljavnosti. Večina od zbranih praks naslavlja svetovalne delavce in učitelje v formalnem izobraževanju, v neformalnem pa mladinske delavce. Široka paleta dobrih praks omogoča dostop tudi do številnih brezplačnih učnih materialov, modelov in orodij. Vse omenjeno pa je lahko velika

spodbuda za dokončno sprejetje soglasja o enotnem certifikatu namenjenemu priznavanju neformalnega in priložnostnega učenja tako na nacionalnih ravneh kot evropski.

5.0 O univerzalnem obrazcu namenjenemu delodajalcem

Večina prostovoljcev ob zaključku prostovoljnega dela pridobi potrdilo, vendar je njegova veljavnost odvisna predvsem od tega, kako dobro je usklajen s terminologijo, ki jo pričajujejo delodajalci. Ker za enkrat na evropski ravni še ni na voljo enotnega obrazca kot je npr. pri EUROPASS-u, v praksi koržijo zelo različni opisi znanj, spretnosti in kompetenc, ki vnašajo tudi določeno vrsto zmede.

Strokovnjaki v partnerstvu smo k zapolnjevanju vrzeli na tem področju želeli pristopiti proaktivno, in sicer s pripravo univerzalnega obrazca, ki je primeren za različna okolja in bo prispeval k bolj poenotenim zapisom v praksi. Obrazec ima v ta namen vključuje opise različnih kompetenc, med katerimi bodo organizacije ohranile le tiste, ki jih bodo za opis posameznikove uposobljenosti potrebovale. Vključuje tudi rubriko, kamor je potrebno vnesti podatke o prostovoljcu, podatke o organizaciji, razdelek s številom opravljenih ur, prostor za priporočilo in na koncu tudi rubirka s podpisom odgovorne osebe z žigom organizacije. Na tem mestu želimo vse tiste, ki boste priporočila za prostovoljce v okviru organizacije oblikovali na to, da so v nemško govorečih državah delodajalci oblikovali „skriti jezik“, saj jim zakonodaja prepoveduje negativne ocene kandidatov. V kolikor boste oblikovali priporočilo za delodajalca iz teh držav, se ustrezno informirajte, katere izraze uporabiti, da ne boste nehote povzročili vašemu prostovoljcu težave, v kolikor bo iskal službo v Nemčiji, Švici, Lihtenštajnu ali Avstriji.

5.1 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v angleščini

Confirmation of Key Competences of Skills Gained by Volunteers

(Please copy this sheet on your business paper and delete instructions highlighted in yellow after finalising this sheet)

Volunteer	**Confirming Organisation**
Name	Name
Address	Address
Date of birth	Department / project
Telephone	Contact person
E-Mail	Telephone
	E-Mail

Activities, tasks and responsibilities of the volunteer

Area of activities

Description of work (preferably up to 10 lines)

Duration: from ... until ...
Frequency: hours per day, days per week, ...
Total working time: hours, days, weeks, months, years

Key competences gained in the volunteer work (Please identify or delete respective competences)

- Problem solving
- Information and communication technology
- Digital skills
- Motivation and dedication
- Ability to motivate others
- Accuracy
- Reliability
- Entrepreneurial thinking

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This template is provided by ValCoVol, the European project on validation of competences acquired in volunteering. Read more: www.valcovol.eu

- Time management
- Ability to express effectively
- Ability to attentively listening
- Creativity and innovation
- Critical thinking
- Analytical thinking
- Conflict management
- Communication in the mother tongue
- Communication in a foreign language *(please identify which languages were used during the volunteer work)*
- Mathematical literacy
- Handcraft skills *(please identify which skills were used during the volunteer work)*
- Intercultural skills *(please identify which skills were used during the volunteer work)*
- Read and understand instructions
- Ability to make decisions
- Take responsibility
- Adaptability and flexibility
- Team work
- Leadership
- Empathy
- Willingness to learn
- Ability to handle and process information
- Presentation Skills
- Ability to work independently
- Planning and organization of work
- Active approach / take initiative
- Working under pressure
- Efficiency
- Competencies to meet clients' needs/ Service skills
- Include more if applicable

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This template is provided by ValCoVol, the European project on validation of competences acquired in volunteering. Read more: www.valcovol.eu

Additional remarks

(Please bear in mind that there is a "language of certificates": Standard formulations can contain encrypted messages between the lines. Other information is hidden behind seemingly neutral or positive statements in a testimony. Therefore, be careful with formulations. Relevant publications or Internet pages provide assistance in this regard.)

Place and date of issue

Signature and stamp

The volunteer together with a representative of the organisation provided this proof.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This template is provided by ValCoVol, the European project on validation of competences acquired in volunteering. Read more: www.valcovol.eu

5.2 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v nemščini

Bestätigung über erworbene Schlüsselkompetenzen während der freiwilligen Mitarbeit

(Bitte kopieren Sie dieses Blatt auf Ihr Geschäftspapier. Löschen Sie die gelb unterlegten Anweisungen vor dem Ausdruck)

Freiwillige/r

Name
Adresse
Geburtsdatum
Telefon
E-Mail

Ausstellende Organisation

Name
Adresse
Abteilung / Projekt
Kontaktperson
Telefon
E-Mail

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Diese Vorlage wird Ihnen von ValCoVol, dem ERASMUS+-Projekt zur Erfassung von Kompetenzen in der Freiwilligenarbeit, zur Verfügung gestellt. Mehr: www.valcovol.eu

Aktivitäten, Aufgaben und Verantwortlichkeiten des/der Freiwilligen

Arbeitsbereiche:

Kurze Beschreibung:

Dauer:	von … bis …
Häufigkeit:	Stunden pro Tag, Tage in der Woche…
Umfang:	Stunden, Tage, Wochen, Monate, Jahre

Kompetenzen, die durch die Mitarbeit erzielt wurden

(Bitte identifizieren Sie diese oder löschen Sie die entsprechenden Angaben)

- Problemlösung
- Informations- und Kommunikationstechnologien
- Digitale Fertigkeiten
- Motivation und Hingabe
- Fähigkeit, andere zu motivieren
- Genauigkeit
- Verlässlichkeit
- Unternehmerisches Denken
- Zeitmanagement
- Fähigkeit, sich genau auszudrücken
- Fähigkeit, genau zuzuhören
- Kreativität und Innovation
- Kritisches Denken
- Analytisches Denken
- Konfliktmanagement
- Kommunikation in der Muttersprache
- Kommunikation in einer Fremdsprache *(bitte geben Sie an, welche Fremdsprache(n) während der Freiwilligentätigkeit verwendet wurden)*
- Mathematisches Grundwissen
- Handwerkliches Geschick *(bitte geben Sie an, welche Tätigkeiten während der Freiwilligentätigkeit ausgeübt wurden)*
- Interkulturelle Fertigkeiten *(bitte geben Sie an, welche Fertigkeiten während der Freiwilligentätigkeit verwendet wurden)*
- Lesen und Verstehen von Anweisungen
- Entscheidungen treffen

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Diese Vorlage wird Ihnen von ValCoVol, dem ERASMUS+-Projekt zur Erfassung von Kompetenzen in der Freiwilligenarbeit, zur Verfügung gestellt. Mehr: www.valcovol.eu

- 3 -

- Verantwortung übernehmen
- Anpassungsfähigkeit und Flexibilität
- Teamwork
- Führung
- Empathie
- Bereitschaft zum Lernen
- Fähigkeit, Informationen zu verarbeiten
- Präsentationsgeschick
- Fähigkeit zu selbständigem Arbeiten
- Planung und Organisation von Arbeit
- Aktiver Zugang / Initiative ergreifen
- Belastbarkeit (Arbeiten unter Druck)
- Effizienz
- Kundenorientierung
- Fügen Sie bei Bedarf weitere Kompetenzen hinzu

Zusätzliche Bemerkungen:

(Bitte bedenken Sie, dass es eine "Zeugnissprache" gibt: Standard-Formulierungen können verschlüsselte Botschaften enthalten, die zwischen den Zeilen stehen. Hinter scheinbar neutralen oder positiven Aussagen in einem Zeugnis verstecken sich andere Informationen. Gehen Sie deshalb sorgsam mit Formulierungen um. Hilfestellung dazu geben einschlägige Publikationen oder Internetseiten.)

Ort und Datum der Ausstellung

Unterschrift und Stempel

Dieses Dokument wurde gemeinsam vom/ von der Freiwilligen und einem/einer Vertreter(in) der Organisation ausgearbeitet.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Diese Vorlage wird Ihnen von ValCoVol, dem ERASMUS+-Projekt zur Erfassung von Kompetenzen in der Freiwilligenarbeit, zur Verfügung gestellt. Mehr: www.valcovol.eu

5.3 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v italijanščini

Validazione

delle competenze chiave e delle abilità acquisite dai volontari

(Compilare questo documento su carta intestata e eliminare le istruzioni marcate in giallo dopo aver completato il documento)

Volontrio/a	**Ente che valida**
Nome	Nome
Indirizzo	Indirizzo
Data di nascita	Progetto
Telefono	Persona di contatto
E-Mail	Telefono
	E-Mail

Attività, compiti e responsabilità del volontario

Area di attività

Descrizione del tipo di mansioni richieste (preferibilmente non più di 10 righe)

Durata: da ... a ...

Frequenza: ore al giorno, giorni alla settimana,

Tempo totale di lavoro: ore, giorni, settimane, mesi, anni

Competenze chiave ottenute col lavoro volontario (identificare o cancellare le rispettive competenze)

Tecnologie dell' informazione e della comunicazione
Soluzione dei problemi
Tecnologie dell' informazione e della comunicazione
Competenze digitali
Motivazione e dedizione
Capacità di motivare gli altri
Precisione
Affidabilità
Pensiero imprenditoriale
Gestione del tempo
Capacità di esprimersi efficacemente
Capacità di ascoltare con attenzione
Creatività e innovazione
Pensiero critico
Pensiero analitico
Gestione dei conflitti
Comunicazione nella madrelingua
Comunicazione in una lingua straniera (identificare quali lingue sono state utilizzate durante il volontariato)
L' alfabetizzazione matematica
Abilità artigianali (identificare quali abilità sono state usate durante il volontariato)
Competenze interculturali (identificare quali abilità sono state usate durante il volontariato)
Leggere e comprendere le istruzioni
Capacità di prendere decisioni
Capacità e volontà di prendere responsabilità
Adattabilità e flessibilità
Lavoro di squadra
Leadership
Empatia
Disponibilità ad imparare
Capacità di gestire ed elaborare le informazioni
Capacità di presentazione
Capacità di lavorare in modo indipendente
Pianificazione e organizzazione del lavoro
Approccio attivo / prendere l' iniziativa
Lavorare sotto pressione
Efficienza
Competenze per soddisfare le esigenze degli utenti/abilità di servizio

Altro

Luogo e data:

Firma e Timbro:

Il Volontario assieme al rappresentante dell'ente rende noto questo documento

5.4 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v slovenščini

POTRDILO O KLJUČNIH KOMPETENCAH PRIDOBLJENIH V OKVIRU PROSTOVOLJNEGA DELA

(Prosimo, kopirajte spodnjo vsebino v obrazec, ki ga v vaši organizaciji uporabljate za izdajo potrdil in ob koncu rumeno novodilo v oklepajih izbrišite).

PROSTOVOLJEC/PROSTOVOLJKA:

Ime in priimek:
Naslov:
Datum rojstva:
Telefon:
E-naslov:

ORGANIZACIJA:

Naziv:
Naslov:
Področje dela/projekt:
Kontaktna osebe:
Telefon:
E-naslov:

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This template is provided by ValCoVol, the European project on validation of competences acquired in volunteering. Read more: www.valcovol.eu

AKTIVNOSTI, NALOGE IN ODGOVORNOSTI PROSTOVOLJCA (opis naj ne obsega več kot 10 vrstic):

Klicken oder tippen Sie hier, um Text einzugeben.

Čas trajanja: od _____ do _____
Delovni čas: _____ ur na dan/teden/mesec (podčrtajte)
Delovna doba: _____ ur/dni/tednov/mesecev/let

KATERE KOMPETENCE JE PRIDOBIL V ČASU PROSTOVOLJNEGA DELA: (označite le kompetence, ki jih je kandidat v okviru prostovoljnega dela razvil, ostale pa izbrišite):

- Sposobnost reševanja problemov
- Informacijsko pismenost
- Računalniško pismenost
- Digitalno pismenost
- Motiviranost in predanost
- Sposobnost motiviranja drugih
- Natančnost
- Zanesljivost
- Podjetniško razmišljanje
- Učinkovito upravljanje s časom
- Sposobnost jasnega izražanja
- Sposobnost aktivnega poslušanja
- Kreativnost in inovativnost
- Kritično razmišljanje
- Analitično razmišljanje
- Sposobnost reševanja sporov
- Sposobnost pisnega in ustnega izražanja v materinem jeziku
- Sposobnost pisnega in ustnega izražanja v tujem jeziku *(tu navedite, katere tuje jezike je prostovoljec uporabljal pri svojem delu)*

- Matematična pismenost
- Ročne spretnosti: *(tu navedite, katere ročne spretnosti je prostovoljec razvil pri svojem delu)*
- Medkulturne kompetence: *(tu navedite, katere medkulturne kompetence je prostovoljec razvil/uporabljal pri svojem delu)*
- Razumevanje navodil in ustrezna izvedbo v praksi
- Sposobnost odločevanja
- Pripravljenost prevzeti odgovornost
- Prilagodljivost in fleksibilnost
- Veščine timskega dela
- Vodstvene sposobnosti
- Empatijo
- Pripravljenost za učenje novih znanj in veščin
- Sposobnost sprejemanja velikega številna informacij
- Sposobnost učinkovite predstavitve
- Samostojnost
- Sposobnost načrtovanja in učinkovite izvedbe
- Samoiniciativnost
- Sposobnost dela pod pritiskom
- Produktivnost in učinkovitost
- Sposobnost prepoznavanje potreb in interesov udeležencev
- Dodajte svoje:

Priporočilo:

(Upoštevajte, da obstaja "skriti jezik delodajalcev" značilen zlasti za nemško govoreče države: v navidez nevtralnih ali pozitivnih izjave, o zaposlenemu so skrivoma opozorila, zakaj ne zaposliti posameznika. Zato bodite previdni pri formulacijah svojih stavkov. Več informacij o tem lahko dobite na internetu pod geslom „skriti jezik delodajalcev".)

Datum in kraj:

Podpis in štampilka:

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This template is provided by ValCoVol, the European project on validation of competences acquired in volunteering. Read more: www.valcovol.eu

5.5 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v slovaščini

Potvrdenie zručností nadobudnutých dobrovoľníctvom

(Pozn.: Vytlačte toto potvrdenie na hlavičkový papier a po dokončení vymažte pokyny zvýraznené žltou farbou)

Dobrovoľník/čka

Meno
Adresa
Dátum narodenia
Telefón
E-Mail

Organizácia

Názov
Adresa
Oddelenie / projekt
Kontaktná osoba
Telefón
E-Mail

Činnosti, úlohy a povinnosti dobrovoľníka/čky

Oblasť činnosti

Opis práce (najlepšie do 10 riadkov)

Kedy: od … do …

Ako často: koľko hodín denne, koľko dní v týždni, …

Celkový pracovný čas: koľko hodín / dní / týždňov / mesiacov / rokov

Zručnosti nadobudnuté dobrovoľníctvom (Označte alebo vymažte z nasledujúceho zoznamu)

↗ Riešenie problémov
↗ Používanie informačných a komunikačných technológií
↗ Digitálne zručnosti
↗ Motivácia a odhodlanie
↗ Schopnosť motivovať ostatných
↗ Presnosť
↗ Spoľahlivosť
↗ Podnikateľské myslenie↗ Time management
↗ Schopnosť efektívne sa vyjadrovať
↗ Schopnosť pozorne počúvať
↗ Kreativita a inovácia
↗ Kritické myslenie
↗ Analytické myslenie
↗ Riešenie konfliktov
↗ Komunikácia v materinskom jazyku
↗ Komunikácia v cudzom jazyku (uveďte, ktoré jazyky dobrovoľník/čka používal/a počas dobrovoľníckej práce)
↗ Matematická gramotnosť
↗ Remeselnícke zručnosti (uveďte, ktoré zručnosti dobrovoľník/čka využíval/a počas dobrovoľníckej práce)
↗ Interkultúrne schopnosti ((uveďte, ktoré schopnosti dobrovoľník/čka využíval/a počas dobrovoľníckej práce)
↗ Schopnosť porozumieť inštrukciám
↗ Schopnosť prijímať rozhodnutia
↗ Prebrať zodpovednosť
↗ Adaptabilita a flexibilita

- Tímová práca
- Vedenie
- Empatia
- Ochota učiť sa
- Schopnosť spracovávať a vyhodnocovať informácie
- Prezentačné zručnosti
- Schopnosť pracovať nezávisle
- Plánovanie a organizácia práce
- Aktívny prístup
- Práca pod tlakom
- Efektivita
- Schopnosť reagovať na potreby klientov
- V prípade potreby doplňte ďalšie relevantné zručnosti

Ďalšie poznámky

Miesto a dátum

Podpis a pečiatka

Tento formulár bol vyplnený organizáciou v spolupráci s dobrovoľníkom/dobrovoľníčkou.

5.6 Obrazec s ključnimi kompetencami za delodajalce v češčini

Potvrzení dovedností nabytých dobrovolnictvím

(Pozn .: Vytiskněte toto potvrzení na hlavičkový papír a po dokončení vymažte pokyny zvýrazněny žlutou barvou)

Dobrovolník / čka

Jméno
Adresa
Datum narození
Telefon
E-Mail

Organizace

Název
Adresa
Oddělení / projekt
Kontaktní osoba
Telefon
E-Mail

Činnosti, úkoly a povinnosti dobrovolníka/čky

Oblast činností

Popis práce (nejlépe do 10 řádků)

Kdy: od ... do ...

Jak často: kolik hodin denně, kolik dní v týdnu, ...

Celkový pracovní čas: kolik hodin / dnů / týdnů / měsíců / let

Dovednosti nabyté dobrovolnictvím (Označte nebo vymažte z následujícího seznamu)

- Řešení problémů
- Používání informačních a komunikačních technologií
- Digitální dovednosti
- Motivace a odhodlání
- Schopnost motivovat ostatní
- Přesnost
- Spolehlivost
- Podnikatelské myšlení
- Time management
- Schopnost efektivně se vyjadřovat
- Schopnost pozorně poslouchat
- Kreativita a inovace
- Kritické myšlení
- Analytické myšlení
- Řešení konfliktů
- Komunikace v mateřském jazyce
- Komunikace v cizím jazyce (uveďte, které jazyky dobrovolník/čka používal/a během dobrovolnictví)
- Matematická gramotnost
- Řemeslnické dovednosti (uveďte, které dovednosti dobrovolník/čka využíval/a během dobrovolnictví)
- Interkulturní schopnosti (uveďte, které schopnosti dobrovolník/čka využíval/a během dobrovolnictví)
- Schopnost porozumět instrukcím
- Schopnost přijímat rozhodnutí
- Probrat odpovědnost
- Adaptabilita a flexibilita
- Týmová práce
- Vedení
- Empatie

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tato dotiskna byla vytvořena v rámci evropského projektu ValCoVol: Ověřování dovedností nabytých dobrovolnictvím. Více informací: www.valcovol.eu

- 3 -

- Ochota učit se
- Schopnost zpracovávat a vyhodnocovat informace
- Prezentační dovednosti
- Schopnost pracovat nezávisle
- Plánování a organizace práce
- Aktivní přístup
- Práce pod tlakem
- Efektivita
- Schopnost reagovat na potřeby klientů
- V případě potřeby doplňte další relevantní dovednosti

Další poznámky

Místo a datum

Podpis a razítko

Tento formulář byl vyplněn organizací ve spolupráci s dobrovolníkem / dobrovolnicí.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tato šablona byla vytvořena v rámci evropského projektu ValCoVol: Ověřování dovedností nabytých dobrovolnictvím. Více informací: www.valcovol.eu

6.0 Certificiranje neformalno in priložnostno pridobljenih znanj

6.1 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnemu izobraževanju v Nemčiji

Priznavanje neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja v Nemčiji še nima ustrezne veljave. Poklicne kvalifikacije posamezniki pridobivajo skoraj izključno v formalnih izobraževalnih programih, prav tako izdajanje kvalifikacijskih listin večinoma poteka na podlagi opravljenih izpitov in zaključenega formalnega izobraževanja. Učenje, ki poteka zunaj formalnega izobraževanja, je slabše dokumentirano.

V strokovnih krogih se največ razpravlja o postopkih, ki bi bili potrebni, da bi se učni rezultati neformalnega in priložnostnega učenja lahko vnesli, prenesli in upoštevali tudi v evropskem ogrodju kvalifikacij. Stroka je soglasna, da se morajo načini priznavanja neformalnega izobraževanja in priložnostnega praviloma opirati na orodja, ki jih uporablja formalo izobraževanje, vendar pa morajo biti vpeljane tudi prilagoditve, ki upoštevajo posebnosti neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja. Potreben bo vzpostaviti uraden okvir, znotraj katerega bo potekalo priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja v vseh zveznih državah. Eden od možnih podlag za to je nemška uredba o priznavanju potrditve (Anerkennungsverordnung zur Zertifizierung von Maßnahmen und Trägern - AZWV).

Državna zakonodaja na zvezni ravni vzpostavlja merila za standarde in kakovost v procesih priznavanja neformalnega izobraževanja in priložnostnega učenja. Obstoječe in novo ustanovljene institucije bodo za izvajanje postopkov vrednotenja neformalnih znanj potrebovala tudi določena pooblastila in navodila, ki za zdaj niso na voljo.

Vprašanje, kako je mogoče v nemško ogrodje kvalifikacij umestiti kompetence, pridobljene z neformalnim izobraževanjem terja še veliko raziskovanja. V ta namen se odvija tudi dialog s socialnimi partnerji, zaposlovalci in sindikati,na njihovo pobudo pa bodo oblikovanii predlogi za nacionalno veljavne standarde, ki bi bili sprejemljivi za vse ravni izobraževanja kot tudi za trg dela.

6.2 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim izobraževanju v Avstriji

Še nekaj let nazaj vprašanje priznavanja neformalno pridobljenih kompetenc v Avstriji ni naletelo na velik interes. Razlogi za nizko stopnjo zanimanja so med drugim bili dobro delujoč dualni sistem izobraževanja, ki zagotavljajo praktično usposabljanje, stroka, ki ni naklonjena razširjanju sedanjega sistema in gospodarska politika, ki daje velik pomen fromalnim kvalifikacij.

Medtem ko je v zadnjih letih število pobud za priznavanje neformalnih in priložnostnih pridobljenih znanj naraslo, pa prave politične volje za sprejetje enotnega sistema še ni. Ministrstvo za izobraževanj je sicer organiziralo javno razpravo o potrebnih ukrepih za vzpostavitev sistema priznavanja neformalnih znanj, vendar se je ustavilo na zvezni ravni , kjer doslej še ni bilo vzpostavljenega nobenega pristojnega organa.

V zadnjih nekaj letih je prišlo tudi do nekaterih sprememb v zakonodaji, ki omogočajo priznavanje neformalno pridobljenih znanj pri nadaljnjem izobraževanju. *Zakon o poklicnem usposabljanju* sedaj pod določenimi pogoji ponuja možnost vajeništva in usposabljanja tudi tistim, ki se niso izobraževali v dualnem sistemu ali pa ga niso v celoti zaključili. V skladu s spremembo *Industrijskega zakonika iz 2002* lahko za določene posle na javnih razpisih kandidirajo tudi tudi posamezniki brez certifikatov s predložitvijo "individualnega potrdila o usposobljenosti". Poleg tega je za sprejem na mojstrski izpit zdaj potrebno izpolniti le starostni pogoj, to je 18 let. Pri opravljanju testa poklicne zrelosti se praktično znanje, pridobljeno v delovnem okolju upošteva pod enakimi pogoji kot tisto, ki je bilo pridobljeno v okviru formalnega izobraževanja. Univerzitetni sprejemni izpit, ki je bil vzpostavljen zaradi omejitve vpisa na univerzo, zdaj upošteva tudi neformalno pridobljene kompetencah, ki so bile potrjene formalno in dosegajo zahtevano raven znanja in veščin. Podobno velja za certifikate z evropskim standardom 45013, ki potrjuje določene kompetence, kot so npr. evropska vozniška dovoljenja (ECDL) ali jezikovna potrdila.

V gospodarstvu so se doslej le redko posluževali metod ugotavljanja in priznavanja neformalno pridobljenih kompetenc, se pa vse bolj zanimajo za razvoj znanj in spretnosti med zaposlenimi, ki jo izvajajo v okviru rotacij delovnih mest in e-učenja. Neformalno učenje prav tako še nima ustrezne veljave na avstrijskih univerzah. Razen podonavske univerze Krems, obsežnejših raziskav o učinkih neformalnega učenja ni. V neuniverzitetnih

raziskovalnih ustanovah kot so Inštitut za izobraževalne raziskave gospodarstva (IBW) in Avstrijski inštitut za poklicno usposabljanje (ÖIBF) so na voljo podatki primerjalnih študij.

Predstavniki prostovoljnega sektorja se vse pogosteje udeležujejo javnih razprav, kjer poudarjajo potrebo po priznavanju prostovoljnega dela kot dela poklicnega usposabljanja. Nekdanji kancler Christian Kern pa si na tem področju prizadeva za več finančnih spodbud prostovoljskim organizacijam in vzpostavitvi določenih pravic.

6.3 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim izobraževanju v Italiji

Institucije v Italiji prav tako prepoznavajo prostovoljstvo kot pomemben vidik osebne in profesionalne rasti, zlasti na področju pridobivanja poklicnih kompetenc, ki so pomembne za trg dela. Na nacionalni ravni je bil leta 2015 vzporedno z zakonodajnim dekretom 13/2013 in nacionalnim okvirom za regionalne kvalifikacije (QNQR) vzpostavljen sistem certificiranja nacionalnih kompetenc za ugotavljanje in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja. V praksi paso vzpotsvaljene tudi številne ovire. Prva ovira je zagotovo podrejeni položaj, ki ga imajo potrdila o neformalnih kompetencah v razmerju do certifikatov pridobljenih v formalnem izobraževanju med delodajalci v Italiji. Dodatno prizadevanja na tem področju otežujejo tudi pomisleki nekaterih prostovoljnih organizacij, da se bo z vrednotenjem znanj izgubilo prvotno poslanstvo prostovoljstva, ki ga bo zamenjalo „pehanje“ za izkušnjami in znanji za zaposlitev. Druga ovira je centralizirana administracija, ki postopke potrjevanja in z njimi upravne postopke obravnava zelo počasi.

V Italiji je si med nevladnimi organizacijami za izboljšanje sistema najbolj prizadea *Mreža servisnih centrov za prostovoljstvo*, ki je prisotna v večini regij. V nekaterih se postopki ugotavljanja in vrednotenja že izvajajo, saj so zato na voljo pravne podlage, v drugih pa si preko različnih projektov za to še prizadevajo. Monitoring stanja v državi izvaja Va.Li.Co. (Validazione Libretto Competenze), ki jo je razvil INAPP (Istituto Nazionale per l'Analisi delle Politiche Pubbliche - Nacionalni inštitut za analizo javne politike). Inštitut je razvili tudi spletna orodje za dokumentiranje različnih učnih izkušenj na delovnem mestu in za prostovoljce. V okviru raziskave "Priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja" pa so v publikaciji predstavljene tudi dobre prakse iz obodbja 2004-2010.

Predsednik republike je leta 2013 izdal *Zakonodajni odlok št. 13,* ki obravnava opredelitev splošnih pravil povezanih z ugotavljanjem in potrjevanjem neformalnega in priložnostnega učenja ter minimalne standarde v postopkih certificiranja. Leta 2015 so z uredbo Ministrstva za izobraževanje vzpostavitvi operativni porgram za priznavanje regionalnih kvalifikacij in pripadajočih kompetenc (QNQR - Quadro Nazionale delle Qualificazioni Regionali) kot del nacionalnega ogrodja kvalifikacij. Nacionalni okvir kvalifikacij (NQF)še ni v celoti oblikovan. Razdeljen je na štiri področja: visoko šolstvo, srednješolstvo, poklicno izobraževanje in nacionalni okvir za regionalne kvalifikacije. Akcijski načrt novega okvira za potrjevanje je opredeljen v okviru programa Jamstvo za mlade.

6.4 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju v Sloveniji

Osrednja organizacija za prostovoljstvo v Sloveniji je Slovenska filantropija, ki koordinira slovensko mrežo prostovoljskih organizacij in nudi podporo pri izvajanju prostovoljskih programov in pridobivanju prostovoljcev. Naloge Nacionalne agencije v programih EU na področju mladine in na področju EVS – Evropske prostovoljne službe izvaja Zavod Movit. Prostovoljno delo v tujini omogoča Zavod Voluntariat, *Mladinski svet Slovenije* pa spodbuja prostovoljstvo med mladimi skozi različne projekte in programe, katerih izvajalci so mladinski centri. Področje prostovoljstva na sistemski ravni spremlja Služba za nevladne organizacije pri Ministrstvu za javno upravo.

Raziskava *„Velikost, obseg in vloga zasebnega neprofitnega sektorja v Sloveniji“* (2006) ugotavlja, da so prostovoljci v Sloveniji najpogosteje vključeni v delo nevladnih organizacij, saj pomembno dopolnjujejo oziroma nadomeščajo delo redno zaposlenih in predstavljajo gonilno silo nevladnega sektorja v Sloveniji. [1]

Strateški dokumenti na področju izobraževanja (ReNPIO do 2010; Strategija vseživljeskega učenja v Sloveniji 2007 in Bela knjiga 2011), zagotavljajo temelje za vrednotenje in priznavanje neformalnega in naključnega učenja v formalnem izobraževanju, medtem ko so dokumenti, ki so bili sprejeti pred letom 2004, podpirali ugotavljanje in potrjevanje znanja in spretnosti za pridobivanje kvalifikacij v certifikatnem sistemu. Pravilniki o priznavanju neformalno pridobljenega znanja na fakultetah so nastali na podlagi Zakona o priznavanju in vrednotenju izobraževanja (Ur. l. RS št. 73/04) in pravilnikov Univerz –vsaka fakulteta ima svojega, tako

pridobljeno neformalno znanje in izkušnje pa se upoštevajo med pogoji za vpis ali pri priznanju dela študijskih obveznosti v študijskem programu, v katerega se vpisujejo. Višje strokovno izobraževanje pa ima pravilnik o priznavanju predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju. Osnove za priznavanje neformalno pridobljenega znanja pri nas obstajajo in na podlagi le teh je Univerza v Ljubljani že leta 2009 priznala Nefiks kot primerno orodje za uveljavljanje neformalno pridobljenega znanja na fakultetah. Zatika se v praksi, saj so pravilniki preohlapni in dopuščajo preveliko mero individualne interpretacije nosilcev predmetov in tistih, ki vodijo postopek priznavanja, saj se v praksi izkaže, da je veliko lažje narediti izpit, kot vstopiti v nejasen postopek priznavanja. Skozi celotno izobraževanje je v Sloveniji mogoče zaznati tudi pomanjkanje karierne orientacije, ki bi neformalnemu učenju dala veljavnost že znotraj formalnega izobraževanja. Če bi bila v šolskem sistemu kontinuirana kakovostna karierna orientacija, bi mladi bolje razumeli načrtovanje kariere in nadgradnjo sebe tudi skozi neformalno izobraževanje.[2]

V primeru srednjih strokovnih in poklicnih šol je mogoče ugotoviti, da ima večina šol postopke priznavanja neformalno pridobljenega znanja pripravljene na podlagi *Pravilnika o ocenjevanju znanja v poklicnem in srednjem strokovnem izobraževanju* (Uradni list RS, št. 79/06) , v katerem je VIII. poglavje določalo načine in merila priznavanja formalno in neformalno pridobljenega znanja. Na podlagi tega pravilnika so nastali tudi različni modeli za priznavanje neformalno pridobljenega znanja v okviru razvojnih projektov, ki jih je delno financiral Evropski socialni sklad (ESS). Govorimo o modelih, razvitih v okviru projektov Munus, Unisvet ter projekta Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj. Mnoge šole uporabljajo enega od razvitih modelov ali pa so ga prilagodile svojim potrebam. Nekatere šole pa so izdelale svoja merila in model priznavanja neformalno pridobljenega znanja. V praksi se ugotavlja, da je priznavanja zelo malo in da je večinoma omejeno na področje izobraževanja odraslih.

Pri priznavanju neformalno pridobljenih delovnih izkušenj v gospodarstvu in na trgu dela lahko kot primer dobre prakse omenimo prepoznavanje delovnih izkušenj pridobljenih s študentskim delom, ki jih mladi izkazujejo s potrdilom »Moje izkušnje«. S strani gospodarstva so tako zabeležene in evidentirane delovne izkušnje prepoznane in priznane, hkrati pa se jih mladi na ta način bolj zavedajo in jih izkazujejo pri iskanju študentskega dela in redne zaposlitve. Dobra tretjina delodajalcev, ki sodeluje z E-študentskim servisom pri iskanju sodelavcev za študentsko delo od mladih že zahteva potrdilo »Moje izkušnje« za izkazovanje neformalno pridobljenih znanj, številni pa jih upoštevajo tudi pri iskanju kandidatov za redno zaposlitev. Na področju beleženja in vrednotenja neformalnih znanja pa je od leta 2010 prisoten tudi Nefiks. Mladim omogoča ustrezno beleženje neformalno pridobljenih delovnih izkušenj, ki jih lahko pridobijo

s prostovoljnim delom, tako v mladinskem delu, kakor tudi širše, z vsemi oblikami plačanega dela in širše, doma ali v tujini. Namen Nefiksa je »prevajati« delovne izkušnje pridobljene pred nastopom redne zaposlitve v »jezik delodajalcev«. Tudi v javni upravi je od leta 2007 pri kandidiranju za delovna mesta možno uveljavljati »delovne izkušnje« pridobljene izven delovnega razmerja, in sicer kot delo na podlagi pogodbe o delu, avtorske pogodbe ali študentske napotnice ob pogoju, da gre za opravljanje dela na enaki stopnji zahtevnosti, kot je delovno mesto, za katero oseba kandidira. Tovrstne delovne izkušnje se dokazujejo z verodostojnimi listinami, iz katerih morata biti razvidna čas opravljanja dela in stopnja izobrazbe.

[1] Pustovrh, S. (2011). Prostovoljstvo na Slovenskem. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo

[2] MMS in partnerji (2013). Resolucija:« Priznavanje neformalnega izobraževanja v Sloveniji« (spletni dokument)Dostopno na: http://www.mss.si/datoteke/dokumenti/resolucija-Priznavanje_neformalnega_izobrazevanja_v_Sloveniji.pdf

Kommentiert [M1]: Where do these foot notes belong to? Can you please put them at the bottom.

6.5 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju na Slovaškem

Na Slovaškem obstaja več ustanov, ki se ukvarjajo s spodbujanjem prostovoljnega dela, nekatere od njih pa izvajajo tudi vrednotenje in priznavanje kompetenc in spretnosti, pridobljenih v okviru prostovoljnega dela. V nekaterih šolah izvajajo prostovoljstvo kot del praktičnega pouka v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, v drugih pa je prostovoljstvo vključeno v šolski kurikulum. Eden takšnih primerov je Gimnazija Jura Hronca, ki izvaja predmet CAS (Družbena angažiranost in prostovoljno udejstvovanje), kjer dijaki izdelajo program, ki se bo na šoli izvajal kot prostovoljno delo in bo pripomogel k reševanju težav, s katerimi se dijaki na šoli ali izven nje srečujejo.

Organizacija IUVENTA je na področju mladinskega dela skupaj s partnerji oblikovala "Deklaracijo o priznavanju prispevka neformalnega izobraževanja v mladinskem delu". Gre za dokument, ki spodbuja neformalno izobraževanje in povezuje prizadevanja vseh tistih, ki deluejo na področju neformalnega izobraževanja mladih. Deklaracija je bila v letu 2103 deležna tudi širše družbene podpore s strani številnih delodajalcev in institucij, ki so ponudili svoje sodelovanje. Organizacija izvaja tudi projekt KomPrax (praktične kompetence), v okviru katerega se izvajajo izobraževalni programi, v katerih lahko mladi pridobijo nova znanja in spretnosti. Po uspešnem zaključku posameznega usposabljanja jih sistem umesti v podatkovno bazo prostovoljcev, skupaj s poročilom o doseženih znanjih in kompetencah, ki so jih izkazali ob koncu izobraževanj.

Na tem področju teče tudi nacionalni projekt imenovan V-Skills for Employment (Kompetence pridobljene v prostovoljstvu za hitrejše zaposlovanje). Gre za spletno validacijsko orodje, ki pomaga prostovoljcem, da lažje identificirajo, opišejo, in zberejo dokazila ter ob koncu oddajo vlogo za potrditev kompetenc, pridobljenih s prostovoljstvom. Izpolnjen obrazec preveri in dopolni koordinator v organizaciji, kjer so bile omenjene aktivnosti izveden in ga posreduje pristojni komisiji na Univerzi Matej Bel v Banski Bistrici, ki ima edina pooblastilo za izdajanje javnoveljavno potrdil.

6.6 Priznavanje kompetenc pridobljenih v neformalnem in priložnostnim učenju na Češkem

Na Češkem so v ta namen vzpostavili portal, ki omogoča pregled možnosti za vrednotenje neformalnih znanj in kompetenc v skladu s standardi in pravili,ki veljajo za nacionalni okviru poklicnih kvalifikacij. Več informacij o postopku priznavanja in potrjevanja je na voljo na spletni strani www.narodni-kvalifikace.cz.

V okviru drugega nacionalnega projekta pa so razvili orodje za samoevalvacijo, ki vodi skozi proces ugotavljanja in dokumentiranja kompetenc, ki so jih posamezniki pridobili v prostovoljnih dejavnostmi, ki vključuje delo z otroki in mladimi. Dokazila lahko kandidati uveljavljajo pri vpisu na študij, v okviru projekta pa je v pripravi pa tudi študijski program „Izobraževalec v prostočasnih dejavnosti“.

Spletna aplikacija IM-PROVE razvita v okviru evropskega projekta pomaga prostovoljcem pri opisu kompetenc, ki so jih razvili med različnimi prostovoljnimi dejavnostmi (delovnimi kampi, mednarodnih izmenjavah, dodatnih usposabljanjih, nacionalnih projektih, EVS, pripravništvu, ...) in v različnih vlogah (udeleženci projekta, vodje, vodje, tatorji ...). Prostovoljci vpisujejo svoje izkušnje v aplikacijo, ta pa jih spremeni v ustrezne kompetence, s pomočjo katerih prostovoljec spremlja in načrtuje svoj profesionalni in osebni razvoj.

Večina ostalih organizacij na Češkem ob koncu prostovoljnega dela izda različna potrdila, ki pa večinoma zajemajo le opise del ali delovnega področja, ne pa tudi osvojenih kompetenc.

7.0 Zahvala

Partnesrtvo **ValCoVol** se na tem mestu želi zahvaliti naslednjim institucijam in osebam, ki so s svojim strokovnim znanjem, delom ali sodelovanjem omogočili pripravo seznama primerov dobrih praks:

- Michael Marquart, Nationale Agentur Bildung für Europa beim Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)
- Anke Dreesbach, Nationale Agentur Bildung für Europa beim Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)
- Franziska Laudenbach, M.A., Universität Bremen (Partner in the project "EffectVPL - Effectiveness of VPL Policies and Programmes for Labour Market Inclusion and Mobility – Individual and Employer Perspectives")
- Tomáš Pešek, co-author of the publication Step by Step towards the acknowledgement of non-formal education in Slovakia and co-creator of the Declaration on the Recognition of Contribution of Non-formal Education in the youth work
- Matúš Jakub, CARDO – Slovak national volunteering center
- Andragogic center Slovenia
- Slovene philanthropy
- Zavod Nefiks
- Youth Council of Slovenia
- E-Student Service (Certificate "My experience")

8.0 Dobre prakse

8.1 Primeri dobrih praks iz Slovenije

Učni dnevnik

Metoda učnega dnevnika je bila na Andragoškem centru Slovenije razvita kot novo orodje, namenjeno identificiranju in vrednotenju posameznikovega znanja, spretnosti in kompetenc. Učni dnevnik lahko opredelimo kot dokument, ki vsebuje t. i. zapiske o posameznikovih učnih dejavnostih. Je orodje za formativno identificiranje in vrednotenje kompetenc in pomaga kandidatu oblikovati realno sliko o njegovi usposobljenosti ter opredeliti njegov trenutni »učni položaj« – v tem, katere učne dejavnosti so že opravljene in katere je treba – glede na posameznikove kratkoročne in dolgoročne cilje, želje in interese – še opraviti ter katere kompetence si je s tem razvil in katere je treba še razviti. Dokumenti in dokazila, ki so del posameznikovega učnega dnevnika, niso toliko namenjeni formalnemu priznavanju, temveč so podlaga pri oblikovanju posameznikove osebne, učne ali karierne poti. Torej za razvoj in spremembo kariere, za osebni razvoj ter končno za razmislek o tem, »kje sem« in »kam naprej«. Read more (in English)

E-portfolijo

Elektronski portfolijo je spletna aplikacija, ki jo je Andragoški center Slovenije razvil za namen evidentiranja znanj pridobljenih v okviru neformalnega ali priložnostnega učenja. Portfolijo se lahko uporablja tako za namen dokazovanja znanj pri vpisu v nadaljno izobraževanje kot za izkazovanje ustreznih znanj in kompetenc pri prijavah na prosta delovna mesta. Gre za dokument, ki predstavlja kandidata zelo celostno, z vsemi njegovimi vlogami, izkušnjami in dosežki pridobljenimi v različnih delovnih in življenjskih okoliščinah. Kandidat v njem svoje znanje in razvite kompetence dokazuje z različnimi dokumenti, ki jih o njihovi usposobljenosti pripravijo drugi (npr. strokovna mnenja mentorja ali komisije, priporočilno pismo stranke, delodajalca, itn) ali pa sam (refleksije, samorefleksije). Read more (in English)

Moje izkušnje

»Moje izkušnje« je orodje za beleženje delovnih izkušenj, ki je na voljo tako bivšim kot sedanjim članom E-študentskega servisa. Izpisuje se v obliki dokumenta, na katerem so opisana vsa delovna mesta z zahtevanimi znanji, ki jih je posameznik v okviru študentskega dela opravil.

Študentje in dijaki si ga lahko natisnejo v oblik potrdila ali pa ga na razpis posredujejo kot e-prilogo.Read more (in English)

Youthpass

Youthpass je del strategije Evropske komisije za podporo priznavanju neformalnega učenja. Na voljo je za projekte, ki so financirani v okviru programov Erasmus+: Mladi v akciji (2014-2020) in Mladi v akciji (2007-2013) kot orodje za beleženje in priznavanje učnih rezultatov. Pri izdelovanju potrdila Youthpass imajo udeleženci projektov možnost opisati, kaj so delali v svojem projektu in katere kompetence so pridobili. Youthpass je namenjen tudi podpiranju **z**aposljivosti mladih in mladinskih delavcev z beleženjem pridobivanja ključnih kompetenc na potrdilu. Read more (in English)

Biografska metoda: orodje za samoocenitev

Gre za sistematičen kronološki opis izobraževalne poti, z namenom identificiranja znanj in spretnosti pridobljenih v različnih življenjskih obdobjih v razmerju do učnih potreb in ciljev, ki si jih je posameznik postavil za sedanjost ali bližnjo prihodnost. Ta metoda ima posebno vrednost pri odkrivanju skritih znanj, zato se pogosto uporablja v začetni fazi postopka vrednotenja v obliki biografskega eseja ali vodenega intervjuja. Read more (in English)

Model potrjevanja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj

Slovenski 4- stopenjski model potrjevanja in priznanja neformalnih znanj je bil razvit v okviru nacionalnega projekta Andragoškega centra naslovljenim kot "*Pismenost in identifikacija ter potrjevanje neformalnega učenja*", ki sta ga financirala Evropski socialni sklad in Ministrstvo za šolstvo, znanost in kulturo v letih 2011-2014. Vključuje opise vseh štirih stopenj: od sprejema kandidata, identifikacije, dokumentacije, iznanj, preko dokazovanja znanj do njihovega potrjevanja in priznavanja. Model temelji na primerjalni analizi podobnih modelov v evropskih državah (Francija, Nizozemska, Norveška) in vključuje dve dodatni storitvi: obveščanje in svetovanje na vseh ravneh, kar se je izkazalo za posebno koristno pri manj izobraženih odraslih. Read more (in English)

Vprašalnik za identifikacijo ključnih kompetenc »Učenje učenja«

Vprašalnik za ugotavljanje in vrednotenje ključne kompetence "učenje učenja" je namenjen samooceni, ki kandidatu pomaga prepoznati in ovrednotiti različne vrste in ravni kompetenc na področju "učenja za učenje". Cilj vprašalnika je kandidatu omogočiti, pregled nad

obstoječimi strategijami in motivi za učenja, ki bi lahko v njegovem poklicnem in zasebnem življenju prispevali k večji uspešnosti in razvijanju novih. Nastal je v okviru projekta "*Razvijanje pismenosti in določitev zagotavljanja neformalnega učenje in priznanje* "v letu 2011. Njegovi avtorja so dr. Tatjana Ažman, Gregor Jenko in Tea Sulič. Read more (in English)

Osebni profil na podlagi reflektivnega poročila

Osebni profil na podlagi reflektivnega poročila lahko opredelimo kot pripomoček za sumativno vrednotenje kompetenc. Po strukturi in vsebini je osebni profil podoben zbirni mapi oziroma portfoliu, razlikuje pa se v tem, da so opisi posameznikovih znanj, kompetenc in spretnosti profilirani glede na izbrani zaposlitveni ali izobraževalni cilj. Vsebuje tudi kandidatovo izjavo o usposobljenosti, ki temelji na osebni refleksiji kandidata. Read more (in English)

Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti

Pravilnik ureja merila za priznavanje znanja in spretnosti in postopek ugotavljanja, preverjanja, potrjevanja in priznavanja znanja in ga je senat Univerze v Ljubljani na 15. seji 29. maja 2007 potrdil z namenom poenotenja postopka priznavanja med vsemi svojimi članicami. Za postopek priznavanja lahko zaprosijo vsi študentje dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov, ki želijo, da se jim neformalno pridobljeno znanje in spretnosti upoštevajo kot pogoji za vpis ali kot del obveznosti študijskega programa, na katerega so že vpisani. Vsebina celotnega pravilnika s prilogo je na voljo na zgornji povezavi. Read more (in English)

8.2 Primeri dobrih praks iz Slovaške

Obrazec za referenčno pismo z navodili za izpolnjevanje

Osem nevladnih organizacij iz Nemčije, Velike Britanije, Češke, Slovenije, Slovaške, Romunije, Malte in Bolgarije je v okviru ervopskega programa Grundtvig Learning Partnership oblikovalo obrazec za delodajalce iz nevladnega sektorja, ki v svoje projekte in programe vključujejo prostovoljce. K obrazcu so priložena tudi navodila za izpolnjevanje s primeri, s katerimi želijo prispevati k poenotenju opisov. Obrazec z navodili je na voljo v vseh osmih partnerskih jezikih in si ga je mogoče z uradne strani projekta prenesti brezplačno. Read more (in English)

Projekt ComPrax

Nacionalni projekt ComPrax, ki se delno financiran tudi s strani Evropskega socialnega sklada, je na Slovaškem na voljo od 2011. Osredotoča se na zagotavljanje kakovostnega neformalnega

izobraževanja, ki sledi potrebam trga dela. Projekt je v ta namen vzpostavil partnersko mrežo med delodajalci in izvajalci neformalnega izobraževanja, s katerimi želijo prispevati k izmenjavi mnenj in izkušenj ter večji prepoznavnosti znanj pridobljenih v okviru mladinskega dela. Read more (in English)

Deklaracija

Zavod za mladino IUVENTA izvaja številna neformalna izobraževanja, s katerimi želi izboljšati zaposljivost mladih na Slovaškem. Kot soavtor in podpisnik "*Deklaracije o priznavanju neformalno pridobljenih znanj v okviru mladinskega dela*" pa si že od leta 2013 aktivno prizadeva za uvedbo enotnega sistemskega vrednotenja neformalno pridobljenih znanj pridobljenih v okviru mladinskega dela. Read more (in English)

Mednarodno priznanje za mlade (MEPI)

Mednarodno priznanje za mlade (skrajšano MEPI) je svetovno priznan mladinski program za malde med 14. In 24. letom starosti. Program mlade spodbuja k ustvarjalnemu in ciljno naravnanemu preživljanju prostega časa. Vse aktivnosti, izzive in cilje, ki jih želijo doseči na posameznem področju, si mladi zastavljajo in dosegajo sami, odrasli pa jim pri tem nudijo osebno spremljanje, oporo in svetovanje. Merilo za pridobitev priznanja tako temelji na izboljšanju znanj, prilagojeno pa je glede na njegove individualne sposobnosti. Vsak udeleženec programa MEPI napreduje po lastnih zmožnostih in tekmuje le sam s sabo in s svojimi cilji. Rezultati aktivnosti se zapisujejo v t.i. indeks dosežkov, ob izpolnitvi vseh zastavljenih ciljev pa pridobijo tudi značko in potrdilo o udeležbi. Program MEPI predstavlja enkratno metodo dela z mladimi, ki se jo lahko uporablja oz. prakticira kjer koli se mladi zadržujejo, bivajo ali ustvarjajo: v nevladnih organizacijah, mladinskih centrih, osnovnih in srednjih šolah ter drugih vzgojno-izobraževalnih zavodih, centrih za socialno delo, podjetjih z mladim kadrom, stanovanjskih skupinah, mladinskih domovih. V tujini pa velik ugled uživa tudi med delodajalci, saj kaže, da je mlada oseba pripravljena sprejemati izzive ter vztrajati in dosegati rezultate na različnih področjih. Read more (in English)

EUPA NEXT

Študija primera Eupa NEXT se osredotoča na potrjevanje učnih rezultatov neformalnega in priložnostnega učenja na podlagi uporabe akreditacijskega sistema ISO. Njen cilj je razviti certificirano metodologijo za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja pri nereguliranih poklicnih, ki bi jih uporabljale kadrovske službe po Evropi. V ta namen so bile oblikovane tudi smernice za kadrovnike oz. kadrovske službe po Evropi. Read more (in English)

V-kompetence (kompetence pridobljene s prostovoljnim delom)

D-Skills for Employment je spletno orodje, ki se uporablja za pridobitev certifikata D-Skills for Occupation, ki ga izdaja Univerza Mateja Bela v Banski Bystrici. Potrjevanje poteka na podlagi potrdila o pridobljenih spretnosti in znanjih, ki ga izdajo organizacije, v katerih je posameznik opravljal prostovoljno delo. Certifikat lahko posameznik uporablja kot dokazilo o posedovanju določenih znanj ali veščin, ki jih zahtevajo posamezne zaposlitve. Read more (in English)

8.3 Primeri dobrih praks iz Nemčije

Študija: "Od učenja k zaposlitvi"("Zaposlitvene možnosti, ki temeljijo na neformalno in priložnostno pridobljenih znanjih")

Študija vključuje prispevke strokovnjakov iz sedmih evropskih držav, v katerih predstavljajo trenutno stanje na področju vrednotenja in potrjevanja neformalnih znanj v državah, v katerih delujejo in učinkovitost posamezne prakse z vidika izboljševanja zaposlivosti mladih. Read more (in English)

Priročnik za svetovalce: validacijski postopki za priznanje formalne in neformalno pridobljenih znanj v Nemčiji

Priročnik je namenjen tako svetovalcem, ki že opravljajo postopke vrednotenja in potrjevanja neformalno pridobljenih znanj kot svetovalcem, ki se na tem področju še izobražujejo. Priročnik je rezultat projekta "ConCert: *Razvojni in pripravljalni ukrepi za izvajanje sistema validacije za svetovanje in priznavanje formalnih in neformalno pridobljenih kompetenc*". V njem je opisan tudi švicarski model vrednotenja neformalno pridobljenih poklicnih kompetenc, ki je bil uspešno implementirana v nemški model poklicnega izobraževanja. Read more (in English)

Znanstvena publikacija Zveznega inštituta za poklicno izobraževanje in usposabljanje v Bonnu: vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenih znanj

Poročilo upravnega odbora BIBB je bilo pripravljeno z namenom poentoenja terminologije, ki se uporablja na področju vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja s terminologijo, ki se uporablja pri ogrodju kvalifikacij za Vseživljenjsko učenje (DQR). Prav tako so pripravljalci poročila v njem predstavili vsa aktualna mednarodna in nacionalna priporočila za izvajanje postopkov vrednotenja in priznavanja na področju neformalno in priložnostno pridobljenih znanj. Poročilo bo služilo tudi kot gradivo pri nadaljnih strokovnih razpravah. Read more (in English)

Priročnik »Orodja za priznavanje in vrednotenje neformalno pridobljenih znanj«

V sklopu vseživljenjskega učenja je neformalno pridobivanje znanja enakovreden steber formalnemu. Glavni cilj končnega prejemnika v procesu priznavanja neformalnih in priložnostnih znanj je, da pridobi potrdilo s čim širšo formalno veljavo in nazornim opisom znanj, spretnosti in kompetenc, ki mu bodo pomagala pri doseganju zastavljenih izobraževalnih ali poklicnih ciljev. Priročnik seznanja z različnimi možnostmi priznavanja in potrjevanja neformalnih znanj, ki so posamezniku na voljo v Nemčiji. Read more (in English)

EffectVPL - Učinkovitost politik in programov VPL za vključevanje in mobilnost na trg dela - perspektive posameznikov in delodajalcev

Projekt Erasmus + "Učinkovitost politik vključevanja predhodnik znanj - perspektive posameznika in delodajalcev (v nadaljevanju EPV)" izvaja monitoring učinkovitosti orodij za priznavanja neformalnih znanj z vidika izboljševanja zaposljivosti. Pri tem se osredtočajo na dva vidika: v kolikšni meri prispevajo orodja k uvrstitvam na razgovore in v kolikšni pri pridobitvi zaposlitve. Z vključevanjem delodajalcev v procese potrjevanja in priznavanja predhodnega učenja želi projekt povečati prepoznavnost praks VPL na Danskem, Poljskem v Nemčiji in Turčiji. Rezultati empiričnih raziskav in študij bodo predstavljeni v publikacijah VPL. Read more (in English)

ValidVol – Vrednotenje prostovoljnega dela

Projekt ValidVol (daljše: validacija prostovoljnega dela) je bil uveden med letoma 2014-2015 z namenom priznavanja in akreditacije znanj, spretnosti in kompetenc posameznikov, ki delajo v prostovoljnem/nevladnem sektorju. Projekt je bil financiran v okviru Grundtvig programa in je vključeval pet evropskih držav: Italijo (UniTS), Španijo (Agora), Grčijo (KMOP), Avstrijo (BFI) in Združenego kraljestvo (NWRC). Prispeval je k oblikovanju novih orodij namenjenih potrjevanju kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom za prostovoljce stare 50 let in več. S tem je želel prispevati tako k zmanjšanju brezposlenosti med starejšimi kot njihovi aktivni participaciji v programih vseživljenjskega učenja. Read more (in English)

8.4 Primeri dobrih praks iz Češke

Ključ do življenja - razvoj ključnih kompetenc v interesu in neformalnem izobraževanju.

Gre za nacionali projekt, ki ga izvaja Nacionalni inštitut za otroke in mladino v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, mladino in šport od 1. aprila 2009. Cilj projekta je razvoj mehanizmov,

ki bodo zagotavljali kakovost v sistemu neformalnega izobraževanja. V ta namen se pripravlja sistem akreditacije za študijski program pedagoga za prosti čas ter sisetm akreditacij za usposabljanja pedagoškega osebja na področju izvajanja vsebin neformalnega izobraževanja. Read more (in English)

IZ-BOLJŠAJ prijavo

Projekt **Upgrade Yourself/Nadgradite se** je nastal kot odziv na visoko stopnjo brezposelnostih univerzitetnih diplomantov in kot podpora organizacijam, ki za mlade izvajajo neformalne oblike učenja. Projekt je razvil spletni učni dnevnik z aplikacijo IM-PROVE, ki zapisom v dnevniku poišče ustrezno kompetenco, v nadlajevanju pa omogoči tudi njen izvoz. Na voljo je v treh jezikih: angleščini, slovaščini in slovenščini. Koordinator projekta je Volunteer´s Club iz Češke, partner pa Zavod Voluntariat iz Slovenije. Read more (in English)

8.5 Primeri dobrih praks iz Italije

Priznavanje neformlanih kompetenc v prostovolnem delu: kakšen pomen imajo za delodajalca in kakšna naj bo pot potrjevanja

Gre za članek avtorice Alessie Zanotti, ki dela kot univerzitetna predavateljica na Oddelku za oblikovanje človeškega kapitala in delovne odnose ADAPT na Univerzi v Bergamu. V njem povzema dileme, ki se na področju potrjevanja kompetenc, pridobljenih s prostovoljnem delom pojavljajo v italjanskem izobraževalnem sistemu. Read more (in English, 1st article)

Priznavanje in potrjevanje kompetenc, pridobljenih s prostovoljstvom

V petem poglavju dokumenta "*Priznavanje in potrjevanje kompetenc, pridobljenih s prostovoljstvom*: *dobre prakse v Italiji*" so zbrani in opisani primeri praks, ki so bili v Italiji na področju priznavanja in potrjevanja kompetenc nefromalnih in priložnostno pridobljenih znanj, prepoznani kot uspešni. Read more (in English, 2nd article)

EVVIVA – Vrednotenje učinkov prostovoljnega dela: valorizacija učnih izidov

Cilj pobude je bila analiza različnih praks in orodij za vrednotenje znanj in kompetenc pridobljenih s prostovoljnim delom v Milanu in ostalih provincah. Na spletni povezavi je na voljo več informacij o sami pobudi in rezultatih analize. Read more (in English, 3rd article)

Prostovoljno delo kot del kurikuluma

Gre za članek, v katerem avtorji utemeljujejo, zakaj prav neformalno in aformalno izobraževanje daje tiste ključne kompetence posamezniku, ki so odločilne za njegovo kasnejšo karierno pot. Read more (in English, 4th article)

Izkušnje s področja vrednotenja neformalnih in priložnostno pridobljenih znanj

Gre za članek, v katerem avtorica opiše, kako naj bi se neformalna znanja, veščine in spretnosti ugotavljale in kako naj bi se v nadaljnih fazah ovrednotile in priznale. Read more (in English, 5th article)

VA.LI.CO: zbirka kompetenc

V članku so predstavljeni različne metodologije, ki so bili v okviru programov Erasmus+ razvite z namenom vrednotenja in priznavanja strokovnih kompetenc. Read more (in English, 6th article)

Smernice za uporabo orodij, ki so namenjena ugotavljanju in potrjevanju kompetenc pridobljenih v neformalnem izobraževanju

Te smernice ponujajo podrobnejše razlage za uporabo orodij in so namenjene svetovalcem, ki izvajajo postopke ugotavljanja in vrednotenja neformalnij znanj. Read more (in English, 7th article)

Smernice za potrjevanje kompetenc, pridobljenih v neformalnih delovnih okolih

Priročnik s smernicami je osnovan na priporočilih Evropske komisije in Cedefop-a in na primerih dobrih praks, ki uporabljajo iste metodloške pristope in terminologijo. Read more (in English, 8th article)

8.6 Primeri dobrih praks iz Avstrije

Potrfolijo kompetenc

Ring Österreichischer Bildungswerke že več kot dvajset let deluje na področju vrednotenja neformalnih znanj za različne skupine. Kot partner v projektu EU Socrates "Neformalno učenje v prostovoljstvu" in "Načini prepoznavanja in ocenjevanja neformalnega učenja" (1997-2001)

je sodeloval pri razvijanju Portfolija kompetenc za prostovoljce in mlade. V okviru drugih programov pa izvaja tudi karierno svetovanje in delavnice poklicne orientacije za mlade in starejše. Read more (in English)

Akademija kontinuiranega izobraževanja

Avstrijska akademija kontinuiranega izobraževanja je partnerska institucija za izobraževanje odraslih v Avstriji, ki preverja in potrjuje kompetence izobraževalcev odraslih v skladu z nacionalnimi poklicnimi standardi. Read more (in English)

Center za prepoznavanje kompetenc (KOMPAZ)

Na Gradiščanskem že od leta 1968 delujejo občinski centri za izobraževanje odraslih. Vsako leto se okoli 11.000 udeležencev udeleži 1.100 tečajih, vsako letopa organizirajo vsah 120 dogodkov povezanih z neformalnim izobraževanjem. V okviru centra za prepoznavanje kompetnec (KOMPAZ) so v okviru projekta priznavanja in vrednotenja neformalno pridobljenih znanj razvili tudi spletni kompetenčni profil. Read more (in English)

RIVER - Priznanje medgeneracijskega prostovoljstva

Prostovoljno delo ima pomembno vlogo v družbi in je zadnja leta deležno tudi večjega družbenega priznanja. Kljub temu pa na tem področju umanjkajo ustrezne metode vrednotenja učnih rezultatov prostovoljcev, starih 50 let in več. Zato so v okviru projekta RIVER razvili model, ki je prilagojen vrednotenju učnih rezultatov starejših prostovoljcev. S tem so jih želeli vzpodbuditi tudi k bolj aktivnemu življenju in mentorstvu mlajšim prostovoljcem. Read more (in English)

9.0 Nadaljno branje

V nemškem jeziku:

- A short introduction into the background of non-formal and informal learning is provided on the homepage of the Nationale Agentur Bildung für Europa beim Bundesinstitut für Berufsbildung; see https://www.na-bibb.de/themen/validierung-von-kompetenzen/ (in German only)
- Five Good Practice for non-formal and informal learning additional to the good practice identified in this collection) are identified here: https://www.na-bibb.de/themen/validierung-von-kompetenzen/good-practice/
- "Kompetenzen anerkennen", Reihe BWP – Berufsbildung in Wissenschaft und Praxis, 6/2017
- A broad range of publications offers the German Bundesinstitut für Berufsbildung: https://www.bibb.de/veroeffentlichungen/de/publication/series/list/3

V slovaškem jeziku:

- http://volwem.dobrovolnickecentra.sk/clanok-0-10/Dobrovolnictvo-%E2%80%93-cesta-k-zamestnaniu.html
- http://www.dobrovolnictvo.sk/
- https://www.iuventa.sk/sk/Projekty/Dobrovolnictvo.alej
- https://www.iuventa.sk/sk/Projekty/Neformalne-vzdelavanie.alej

V slovenskem jeziku:

- Žnidaršič, H. et al. (2012): *Ensuring the quality of recognition of non-formal and informal knowledge*. Ljubljana (online publication) Available here: http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/Publikacije/zbornik_Zagotavljanje-kakovosti_5.pdf
- PIN Praxis and information Network: *Recognition of informal and non-formal learning; Guidelines and materials for trade union representatives in enterprises* (online publication). Available on: file:///P:/Valcovol%20project/Material/Naiconalne%20raziskave.pdf

- Andragogic Center of Slovenia (2011): *Professional basis for systemic education of evaluation and recognition of informal and inventory obtained knowledge in education of adults*. Ljubljana (online report). Available here: http://arhiv.acs.si/porocila/Strokovne_podlage_za_sistemsko_urejanje_vrednotenja.pdf

V italijanskem jeziku:

- Va. Li. Co. is the INAPP website dedicated to the validation of skills. The training booklet with a wide collection of best practices: http://librettocompetenze.isfol.it/validazione-delle-competenze.html
- European Social Fund: *"Validation of expertise from experience: approaches and practices in Italy and Europe"*, updated edition 2013, ISFOL: http://librettocompetenze.isfol.it/materiali/Validazione-competenze-da-esperienza-approcci-pratiche-in-Italia-in-Europa.pdf
- CSVnet - Association of Voluntary Service Centres. A comprehensive overview of activities in the context of volunteering, including best practices in validation of competences: http://www.csvnet.it/

V angleškem jeziku:

- http://volwem.dobrovolnickecentra.sk/clanok-0-11/Volunteering-%E2%80%93-Way-to-Employment.html
- http://www.civcil.eu/
- http://references-for-volunteers.eu/index.php?article_id=1

10. ValCoVol Partnerstvo

Kultur und Arbeit e.V. , Bad Mergentheim – Berlin / Germany
www.kultur-und-arbeit.de

E-C-C Verein für interdisziplinäre Bildung und Beratung, Würnitz / Austria
http://www.e-c-c.at

INTEGRA INSTITUT, Institut za razvoj človekovih potencialov, Velenje / Slovenia
http://www.eu-integra.eu/

QUALED občianske združenie pre kvalifikáciu a vdelávanie, Bratislava / Slovakia

http://www.qualed.net

KTP Spolecnost pro kvalifikaci na trhu prace, Oslavany / Czeck Republic
http://www.ktp-qualification.eu

Università delle LiberEtà del Fvg, Udine / Italy
http://www.libereta-fvg.it

Kontakt:

Dr. Karin Drda-Kühn / Kultur und Arbeit e.V., Tel+49 7931 56 36 374, valcovol@kultur-und-arbeit.de , www.valcovol.eu

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Številka projekta: 2016-1-DE02-KA202-003260

Evropske komisija ne odgovorja za vsebino publikacije in podatke v njej. Vsebinai odraža stališča in ugotovitve njenih avtorjev projekta, ki so tudi njeni nosilci.